

Wytyczne European Association for the Study of the Liver dotyczące choroby Wilsona, 2012

[EASL Clinical Practice Guidelines: Wilson's disease, 2012](#)

Autorzy:

Peter Ferenci, Anna Czlonkowska, Wolfgang Stremmel, Roderick Houwen, William Rosenberg, Michael Schilsky, Peter Jansen, Darius Moradpour, Jonathan Gitlin

Etiopatogeneza

Choroba Wilsona jest chorobą dziedziczną, uwarunkowaną genetycznie spowodowaną mutacjami genu ATP7B zlokalizowanym w chromosomie 13. W chorobie tej, dochodzi do zaburzeń w wydzielaniu miedzi, co prowadzi do jej nadmiernego gromadzenia się w wątrobie, w mózgu, a w późniejszej fazie w rogówce oka i w nerkach.

Objawy fizyczne:

- obecność pierścieni Kaysera-Fleischera (złocisto-brązowe przebarwienia rogówki) u prawie 95% chorych z objawami neurologicznymi i u ponad 50% chorych bez objawów neurologicznych.

Choroba Wilsona może objawiać się:

- ostrą niewydolnością wątroby (dotyczy głównie młodych kobiet);
- przewlekłym zapaleniem wątroby i marskością wątroby;
- hemolizą (rozpad czerwonych krwinek, wypływanie hemoglobiny do osocza krwi);
- chorobą neurologiczną (choroba Wilsona może manifestować się imponującym spektrum neurologicznych objawów, które mogą być pierwszymi klinicznymi objawami choroby, pojawiając się jednocześnie z objawami wątrobowymi);
- zaburzeniami psychicznymi (u dzieci w postaci zaburzeń nastroju, senności, u osób starszych w postaci paranoi, depresji, schizofrenii);
- rzadziej zapaleniem kości i stawów, niedoczynnością przytarczyc, niepłodnością czy powtarzającymi się poronieniami.

Leki dostępne w leczeniu choroby Wilsona:

- D-penicylamina
- trientyna
- cynk
- tetratiomolibdenian
- dimerkaprol

Rekomendacje 1:

- występowania choroby Wilsona należy rozważyć w każdym przypadku zaburzeń czynności wątroby, a także u pacjentów z niewyjaśnioną chorobą wątroby ze współwystępującymi zaburzeniami neurologicznymi;
- brak obecności pierścieni Kayser-Fleischera nie wyklucza choroby Wilsona;

- przed rozpoczęciem leczenia u wszystkich pacjentów z neurologicznymi objawami choroby Wilsona należy rozważyć ocenę neurologiczną i wykonanie rezonansu magnetycznego mózgu;
- na obecność choroby Wilsona może wskazywać niskie stężenie ceruloplazminy (białko odpowiadające za wiązanie i transport jonów miedzi w surowicy);
- 24-godzinne wydalanie miedzi z moczem $> 1,6$ mmol jest typowe u pacjentów z objawami choroby Wilsona.

Rekomendacje 2:

- początkowe leczenie dla pacjentów z objawami choroby Wilsona powinno zawierać środek chelatujący (leki usuwające z organizmu nadmiar miedzi i zapobiegające ponownemu jej gromadzeniu);
- u pacjentów z objawami neurologicznymi cynk może być stosowany jako farmakoterapia pierwszego rzutu;
- leczenie kontynuowane jest przez całe życie i nie powinno zostać przerwane;
- w czasie stosowania cynku należy starannie monitorować poziom transaminaz w surowicy krwi;
- pacjenci powinni unikać spożycia żywności i wody zawierającej wysokie stężenie miedzi, szczególnie w okresie leczenia;
- pacjenci z marskością wątroby, nie odpowiadającą na leczenie środkami chelatującymi, powinni być niezwłocznie poddani badaniom kwalifikującym do przeszczepu wątroby;
- leczenie choroby Wilsona należy kontynuować w czasie ciąży, ale wskazane jest zmniejszenie dawki D-penicylaminy i trientyny;

Niniejszy dokument stanowi nieautoryzowane tłumaczenie niewielkiego fragmentu oryginalnego dokumentu

EASL Clinical Practice Guidelines: Wilson's disease, 2012

- zaleca się wykonywanie co najmniej dwa razy w roku analizy enzymów wątrobowych, morfologii krwi, badania moczu i badania neurologicznego.

Fundacja Watch Health Care
ul. Starowiślna 8/2, 31-032 Kraków
Tel. kom. 504 741 313, Fax. +48 12 362 45 46
sekretariat@korektorzdrowia.pl

www.korektorzdrowia.pl